

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
í t é l e t e**

Az ügy száma: Pfv.II.20.963/2022/6.

A tanács tagjai: dr. Kövesné dr. Kósa Zsuzsanna a tanács elnöke
dr. Osztovits András előadó bíró
dr. Darákné dr. Nagy Szilvia bíró
dr. Hajdu Edit bíró
dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna bíró

A felperes: felperes1 (cím1)

Az alperes: alperes1 (cím2)

Az alperes képviselője:

Törös Ügyvédi Iroda (cím3, ügyintéző: dr. Törös Judit ügyvéd)

A per tárgya: végrehajtás megszüntetése

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél:

alperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:

Budapest Környéki Törvényszék 10.Pf.20.898/2021/12.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Gödöllői Járásbíróság 14.P.20.536/2019/77.

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítélet felülvizsgálattal támadott rendelkezéseit hatályában fenntartja.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] A felülvizsgálati kérelem elbírálása szempontjából lényeges tényállás szerint 2006. augusztus 16-án a felperes az alperes jogelődjeivel devizában nyilvántartott lakáshitel

szerződést kötött. A szerződés I.2. pontja szerint a kölcsön összege 9.425.000 forint azzal, hogy a kölcsön összegének devizában való megállapítása a folyósítás napján érvényes, a bank által alkalmazott devizavételi árfolyamon történik. Az induló teljes hiteldíjmutató évi 6,49%, a kölcsön ügyleti kamata évi 3,95%, a kezelési költség évi 2,04% volt. A kölcsön futamidejét 300 hónapban rögzítették. A szerződés III. pontja szerint a törlesztőrészlet összege 2006. augusztus 16-án alkalmazott deviza eladási árfolyam figyelembevételével 269,86 CHF-nek megfelelő 47.050 forint.

[2] A V.1. pont alapján a hitelezők a kölcsönszerződést jogosultak voltak azonnali hatállyal felmondani és a teljes hiteltartozást, valamint járulékait esedékessé tenni. Az adós pedig köteles volt a felmondással esedékessé tett teljes tartozást – ha a felmondásban más határidő nem szerepelt – a felmondás közlésével egyidejűleg a hitelezőnek megfizetni, ha ő vagy a zálogkötelezett a kölcsönszerződés alapján őt terhelő valamely kötelezettségének nem tesz eleget, a szerződést – az adósi fizetési késedelmet is ideértve – megszegi.

[3] 2010. december 7-én az alperes jogelődje a szerződést a felperes nem szerződésszerű teljesítésére hivatkozással felmondta. 2011. március 18-án az alperes jogelődje a szerződésből eredő követelést az alperesre engedményezte. 2013. január 29-én az alperes kérelmére az eljáró közjegyző az adóssal szemben végrehajtási záradékot állított ki, amely alapján végrehajtási eljárás indult. 2015. április 28-án az alperes jogelődje a DH2 törvény szerinti elszámolási kötelezettségének eleget tett, annak eredményéről levélben tájékoztatta a felperest.

A kereseti kérelem és az alperes ellenkérelme

[4] A felperes módosított keresetében a végrehajtás megszüntetését kérte a régi Pp. 369. § a) pontjára hivatkozással. Állította – egyebek mellett –, hogy a perbeli szerződés felmondása nem volt jogszerű, figyelemmel arra, hogy a felmondás időpontjában nem volt lejárt tartozása, ezért a régi Ptk. 525. §-ának súlyos szerződésszegésre vonatkozó rendelkezéseit nem lehetett volna alkalmazni.

[5] Az alperes érdemi ellenkérelme a kereset elutasítására irányult.

Az első- és másodfokú ítélet

[6] Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította. Megítélése szerint a felmondás érvényességének vizsgálata a végrehajtás megszüntetési iránti per kereteit meghaladja, az ilyen per alperese csak a végrehajtást kérő lehet. A felmondás érvényessége kihat a szerződés egészére, ezért az alperesi oldalon az alperes jogelődjeinek perben állása kötelező. A felmondás hatályossága körében az elsőfokú bíróság arra utalt, hogy a DH2 törvény 45. § (2) és (3) bekezdései abban az esetben alkalmazhatók, ha az elszámolás időpontjáig a felmondás még nem történt meg. Tekintettel arra, hogy a jelen perbeli szerződéssel kapcsolatos elszámolásra a felmondást követően került sor, ezen törvényi rendelkezések a felmondás hatályosságát nem érintik.

[7] A felperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta és végrehajtási eljárást megszüntetett. A fellebbezés indokaira tekintettel úgy

ítélte: a felmondás jogszerűségét az elsőfokú bíróság érdemben nem vizsgálta, de annak megállapításához szükséges adatok a másodfokú eljárásban lefolytatott részbizonyítás eredményként pótolhatóak voltak, ezért a másodfokú bíróság a felperes kereseti kérelmét ebben a körben is érdemben tudta vizsgálni.

[8] A másodfokú bíróság utalt arra, hogy a másodfokú eljárásban becsatolt, panasszal és más jogorvoslati kérelemmel nem támadott felülvizsgálatnak minősülő elszámolás adataiból megállapítható, hogy a szerződés eredeti lefutása alapján, a felmondás időpontjában 2010. december 6-ig a felperes 1.525,28 CHF tartozást halmozott fel. A DH2 törvény szerinti elszámolás eredményeként az átszámított lefutás adatai szerint – amely már az alperes jogelődje által tisztességtelenül felszámított árfolyamrés és kamatemelés miatt előírt követeléseket nem tartalmazza – a felperes felmondáskori hátraléka 472,53 CHF volt. A másodfokú bíróság ezt az alperes által becsatolt előkészítő irat adatai alapján számolta ki akként, hogy a túlfizetés összege 107,73 CHF, a hátralék összege 580,26 CHF volt, a túlfizetést levonta a hátralék összegéből és ekként állapította meg a felperes felmondáskori hátralékát. A másodfokú bíróság utalt arra, hogy a felperes 2010. május 3-án még túlfizetésben volt, ezt követően a felmondás időpontjáig hat alkalommal törlesztett, amelyek nem voltak egyenletesek: volt olyan hónap, amikor elmaradt a fizetéssel, voltak olyan befizetések, amelyekkel az elmaradást pótolni igyekezett. A felmondás időpontjában, az átszámításra is figyelemmel, kéthavi törlesztőrészletnek megfelelő tartozást halmozott fel. A másodfokú bíróság az rPp. 206. § (1) bekezdése szerint mérlegelve ezeket az adatokat, jutott arra a következtetésre, hogy a felvett kölcsönösszeg nagyságára, továbbá a teljes szerződés 300 hónapos időtartamára nézve a felperes fenti késedelme nem olyan súlyos szerződésszegés, amely az alperes jogelődjének a régi Ptk. 525. § (1) bekezdése e) pontja szerint azonnali hatályú felmondását megalapozta volna. Mindezekre figyelemmel a régi Pp. 369. § a) pontja alapján a végrehajtást megszüntette.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

[9] Az alperes felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és elsődlegesen az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását, másodlagosan az elsőfokú bíróság új eljárásra, új határozat hozatalára utasítását kérte. Arra hivatkozott, hogy a jogerős ítélet az Alaptörvény XXVIII. Cikk (7) bekezdésébe, a régi Pp. 206. § (1) bekezdésébe, 252. § (2) és (3) bekezdésébe, valamint a régi Ptk. 525. § (1) bekezdés e) pontjába ütköző módon jogszabálysértő. Állította: a másodfokú bíróság azáltal, hogy a felmondás jogszerűségét érdemben vizsgálta, miközben erre az elsőfokú eljárásban egyáltalán nem került sor, megfosztotta a feleket az Alaptörvény hivatkozott cikke szerinti rendes jogorvoslathoz való jogától, és megsértette a régi Pp. 252. § (2) és (3) bekezdéseit is. Tévedett a másodfokú bíróság a DH2 törvény szerinti elszámolás alapján a felmondáskori hátralékos összeg meghatározásában, az helyesen 580,26 CHF volt. Ez több mint kéthavi elmaradás volt, a felperesnek az egyenlege pedig hét hónapra visszamenőleg mutatott hátralékot. Az alperes szerint a felmondás jogszerűségének vizsgálata során azt is figyelembe kellett volna venni, hogy a felperes mindent megtett-e a jogviszonya megszüntetésének elkerülése érdekében. Jelentősége van annak a ténynek is, hogy a felperes által végzett rendszertelen fizetési gyakorlat tömeges előfordulása az alperes jogelőd pénzintézet számára komoly likviditási problémát jelenthet.

[10] Utalt a Kúria Pfv.I.21.523/2021/5. számú ítéletére is, amely szerint a felülvizsgálati eljárásban további bizonyítás nem folytatható le és ha az meghaladja a másodfokú eljárás kereteit, az elsőfokú bíróságot kell új eljárásra, új határozat hozatalára utasítani.

[11] A felperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában fenntartását kérte. Arra hivatkozott, hogy a jogerős ítélet az alperes által hivatkozott okokból nem jogszabálysértő.

A Kúria döntése és jogi indokai

[12] A Kúria a jogerős ítéletet a régi Pp. 275. § (2) bekezdése alapján a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta. Megállapította, hogy az a hivatkozott indokok alapján nem jogszabálysértő.

[13] A Kúria rögzíti: a felülvizsgálati kérelem alapján – figyelemmel az rPp. 272. § (2) bekezdésére – a jogerős ítéletnek kizárólag a felmondás jogszerűségével kapcsolatos rendelkezéseit vizsgálhatta felül érdemben. Az alperes felülvizsgálati kérelmében eljárásjogi jogszabálysértésként hivatkozott arra, hogy ezt a kereseti kérelmet a másodfok annak ellenére bírálta el érdemben, hogy azt az elsőfokú bíróság érdemben nem vizsgálta.

[14] A Kúria utal arra: a régi Pp. 253. § (3) bekezdése szerint a másodfokú bíróság a fellebbezési kérelem és a fellebbezési ellenkérelem korlátai között a perben érvényesített jog, illetőleg az azzal szemben felhozott védekezés alapjául szolgáló olyan kérdésekben is határozhat, amelyekben az elsőfokú bíróság nem tárgyalt, illetőleg nem határozott. Erre figyelemmel a fellebbezés fellebbviteli jellegű, teljes átszármaztató hatályú, rendes perorvoslat. A fellebbezéssel az elsőfokú bíróság hatásköre teljesen átszáll a másodfokú bíróságra oly módon, hogy a jogsérelem orvoslása körében a másodfokú bíróság maga hozhatja meg a törvénynek megfelelő határozatot, vagyis az ügy érdemében dönthet.

[15] A jelen ügyben az elsőfokú bíróság a felperes keresetét elutasította. A felperes fellebbezésében az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatását kérte oly módon, hogy változatlanul hivatkozott a felmondás jogellenességére is. A másodfokú bíróság a fellebbezési kérelem alapján teljes egészében felülbírálhatta az elsőfokú bíróság ítéletét, így nem terjeszkedett túl a fellebbezési kérelmen.

[16] A Kúria utal arra: az alperes felülvizsgálati kérelmében hivatkozott Pfv.I.21.523/2021/5. számú végzésében a Kúria azért helyezte hatályon kívül a felmondás jogszerűtlenségére alapított végrehajtás megszüntetése iránt indított perben a jogerős ítéletet, mert megítélése szerint az eljáró bíróságok nem folytattak le bizonyítást arra nézve, hogy a felperesnek volt-e hátralékos tartozása a kölcsönszerződés felmondásakor. A jelen perben mindez azért nem lehet irányadó, mert a másodfokú bíróság kifejezetten a hátralékos tartozás felmondáskori összegének meghatározása érdekében bizonyítást folytatott le, érdemi döntését e körben az alperes által becsatolt kimutatásra alapította.

[17] Az alperes szerint a másodfokú bíróság a régi Pp. 206. § (1) bekezdésébe ütköző módon mérlegelte a felmondásra irányadó bizonyítékokat, érdemi döntése a régi Pp. 525. § (1) bekezdés e) pontjába ütközött. A Kúria megítélése szerint a másodfokú bíróság a 4/2021. PJE határozatban előírt szempontokra figyelemmel vizsgálta a felmondás jogszerűségét. A Kúria egyetért az alperessel abban, hogy a felmondás időpontjában a felperesnek – figyelemmel a DH2 törvény szerinti elszámolásra – 580,26 CHF tartozása volt. A perbeli kölcsönszerződés III. pontja szerint az induló havi törlesztőrészlet 269,86 CHF volt, ezt az

összeget alapul véve a felperesnek a felmondáskor valamivel több mint kéthavi tartozása halmozódott fel.

[18] A 4/2021. PJE határozat értelmében a kölcsönszerződés fizetési késedelemre alapított felmondása jogszerűségének megítélése során azt kell vizsgálni, hogy az adósnak keletkezett-e lejárt tartozása és a késdelem – mértékére, illetve hátralék összegére figyelemmel – olyan érdeksérelmet okozott-e hitelezőnek, olyan súlyos szerződésszegésnek minősül-e, amely megalapozhatja a szerződés azonnali hatályú felmondását (arányosság elve). A Kúria megítélése szerint ez a kéthónapinál kicsit több tartozás, nem okozott olyan érdeksérelmet a hitelezőnek, amely a felmondás jogszerűségét megalapozta volna. A másodfokú bíróság okszerűen, a régi Pp. 206. § (1) bekezdésében előírt elveknek megfelelően értékelte a felvett kölcsönösszeg nagyságát, a kölcsön futamidejét és azt a tényt is, hogy a felperes rendszertelenül, de fizette a havi törlesztőrészleteket. Az alperes jogelődje pénzügyi működésének sajátosságait a 4/2021. PJE határozat nem minősíti olyan szempontnak, ami a felmondás jogszerűsége körében irányadó lehetne, ezért a Kúria a felülvizsgálati kérelemnek ezeket a hivatkozásait nem vizsgálta.

[19] A Kúria mindezekre figyelemmel nem találta megállapíthatónak az alperes felülvizsgálati kérelmében megjelölt jogszabálysértéseket, ezért a jogerős ítéletet a régi Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

Záró rész

[20] A felülvizsgálati eljárásban pernyertes felperesnek – igazolt – költsége nem merült fel, ezért arról a Kúria régi Pp. 270. § (1) bekezdése szerint irányadó 79. § (1) bekezdése alapján nem határozott.

[21] A Kúria a döntését a régi Pp. 274. (1) bekezdése alapján tárgyaláson hozta meg.

[22] A Kúria ítélete ellen a felülvizsgálatot a régi Pp. 274. § (1) bekezdés e) pontja zárja ki.

Budapest, 2023. február 14.

dr. Kövesné dr. Kósa Zsuzsanna s.k. a tanács elnöke, dr. Osztovits András s.k. előadó bíró, dr. Darákné dr. Nagy Szilvia s.k. bíró, dr. Hajdu Edit s.k. bíró, dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna s.k. bíró

A kiadmány hitelül: